

**PAŽYMA DĖL SKUNDO
PRIEŠ ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ**

2013-06-10 Nr. 4D-2013/2-584
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius (toliau vadinama – Seimo kontrolierius) gavo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos persiustą X (toliau vadinama – pareiškėja) skundą dėl Rokiškio rajono savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (galimai prieš ją vartoto psichologinio smurto).

2. Pareiškėja skunde nurodo: /...duomenys neskelbtini.../

3. Pareiškėja skunde prašo: „įvertinti Z. Čaplikienės šiurkštų elgesį, nes ji yra valstybės tarnautoja ir ją už savivalę nubausti.“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Skundo tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Siekdamas išsiaiškinti skunde aprašytus faktus, Seimo kontrolierius 2013-05-03 raštu Nr. 4D-2013/2-584/3D-1246 kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių Aloyzą Jočį, prašydamas pateikti išsamius ir teisės aktais pagrįstus paaiškinimus dėl skundo teiginių. Seimo kontrolierius Savivaldybės administracijos direktoriaus A. Jočio taip pat prašė atlikti tarnybinį patikrinimą (įvertinant skunde nurodytų valstybės tarnautojų pateiktus paaiškinimus) ir pateikti motyvuotas išvadas dėl skunde nurodytų aplinkybių; atlikus tarnybinį patikrinimą, priimti atitinkamą sprendimą dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo (nepripažinimo) ir tarnybinės nuobaudos skyrimo (neskyrimo).

5. Savivaldybės administracijos direktorius A. Jočys 2013-06-03 raštu Nr. SD-5.15-1338 Seimo kontrolieriui pateikė toliau nurodytą informaciją ir paaiškinimus dėl pareiškėjos skunde aprašytų aplinkybių.

5.1. „2013 m. gegužės 20 d. Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. P-229, remiantis 2013 m. gegužės 8 d. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus raštu Nr. 4D-2013/2-584/3D-1246, buvo sudaryta tarnybinio nusižengimo tyrimo komisija, susidedanti iš Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėjo Vitalio Giedriko (komisijos pirmininkas), Juridinio ir personalo skyriaus vyriausiosios specialistės Rūtos Dilienės ir Civilinės metrikacijos skyriaus vedėjos Violetos Damoševičienės, kuri pradėjo tarnybinį tyrimą dėl galimo Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausiosios specialistės Z. Čaplikienės tarnybinio nusižengimo.“ „Dėl paminėto galimo tarnybinio nusižengimo, tarnybinio nusižengimo tyrimo komisija, sudaryta vadovaujantis Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 (aktuali redakcija) 6 punktu bei 2013 m. gegužės 20 d. Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. P-229 „Dėl komisijos tarnybiniam nusižengimui ištirti sudarymo“.

Komisija Savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausiajai specialistei Z. Čaplikienei įteikė pranešimą apie galimai padarytą tarnybinį nusižengimą ir prašė per 5 darbo dienas nuo šio pranešimo gavimo dienos pateikti paaiškinimą dėl pranešime paminėtų aplinkybių.

Atlikus tarnybinio nusižengimo tyrimą, buvo surašyta 2013-05-29 „Tarnybinio tyrimo išvada dėl Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausiosios specialistės Zitos Čaplikienės galimo tarnybinio nusižengimo“.

Tarnybinio patikrinimo metu buvo nustatyta: /...duomenys neskelbtini.../

Tarnybinio tyrimo išvadoje pateikti šie siūlymai: „1. Tarnybinį tyrimą baigti. 2. Pripažinti, kad Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausioji specialistė Z. Čaplikienė vykdant savo funkcijas nepadarė tarnybinio nusižengimo. 3. Iškilusias problemas dėl darbuotojų tarpusavio santykių visų pirma spręsti darbdaviui, t. y. Socialinės paramos ir centro direktorei.“

Atsižvelgdamas į tarnybinio nusižengimo tyrimo komisijos siūlymus, Savivaldybės administracijos direktorius 2013-05-30 įsakymu P-245 pripažino, kad Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausioji specialistė Z. Čaplikienė nepadarė tarnybinio nusižengimo.

5.2. /...duomenys neskelbtini.../

5.3. „Šiuo metu Rokiškio rajono apylinkės teisme yra nagrinėjama byla dėl darbo sutarties nutraukimo dėl darbuotojo kaltės, kurioje ieškovė yra pareiškėja X.“

Rokiškio socialinės paramos centras 2013-05-13 pateikė Rokiškio rajono apylinkės teismui atsiliepiamą į pareiškėjos ieškinį, prašydamas ieškinį atmesti kaip nepagrįstą.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-24 nutarimu Nr. 968 patvirtintose **Valstybės tarnautojų veiklos etikos taisyklėse** nustatyta:

„1. Šių taisyklių tikslas – apibrėžti veiklos ir elgesio principus, kurių turi laikytis valstybės tarnautojas, įgyvendindamas savo teises, vykdydamas teisės aktuose nustatytas pareigas bei funkcijas, ir didinti visuomenės pasitikėjimą valstybės tarnautojais.

2. Pagarbos žmogui ir valstybei principas. Vadovaudamasis šiuo principu, valstybės tarnautojas privalo:

2.1. gerbti žmogų, jo teises ir laisves, [...];

[...]

9. Pavyzdingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu, valstybės tarnautojas privalo:

[...]

9.2. būti mandagus, malonus, paslaugus ir tvarkingas; [...]; 9.4. būti tolerantiškas, pagarbiai elgtis su kitais valstybės tarnautojais, kitais žmonėmis; [...]; 9.7. konfliktinėmis aplinkybėmis elgtis objektyviai ir nešališkai, išklausti abiejų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

[...]

10. Valstybės tarnautojas privalo vadovautis šiomis taisyklėmis.

[...].

12. Jeigu valstybės tarnautojas nesilaiko valstybės tarnautojų etikos veiklos principų, bet kuris asmuo turi teisę pateikti skundą valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje tarnauja skundžiamas valstybės tarnautojas, vadovui (toliau vadinama – vadovas). Vadovas turi apsvarstyti skundą ir nuspręsti, ar reikia pradėti tarnybinį patikrinimą. [...].“

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-25 nutarimu Nr. 977 patvirtintose **Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklėse** (su vėlesniais pakeitimais) nustatyta:

„[...]

3. Tarnybinio nusižengimo tyrimas pradedamas [...] gavus oficialią informaciją apie valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą. Gavus oficialią informaciją, tarnybinio nusižengimo tyrimas pradedamas per 5 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo. [...].

[...]

5. Valstybės tarnautoją, įtariamą padariusį tarnybinį nusižengimą, į pareigas priėmęs asmuo, [...], šiam nusižengimui tirti gali sudaryti komisiją. [...]. Komisija sudaroma ne mažiau kaip iš 3 asmenų: valstybės tarnautojo tiesioginio vadovo ar jo įgalioto asmens, už įstaigos personalo tvarkymą atsakingo asmens, kitų įstaigos valstybės tarnautojų. Sudarydamas komisiją, valstybės tarnautoją į pareigas priėmęs asmuo vieną iš komisijos narių skiria jos pirmininku. [...].

[...].

6. Jeigu tarnybinio nusižengimo tyrimas turi būti pradėtas įstaigos vadovui [...], įstaigos vadovą į pareigas priėmęs asmuo įpareigoja už savo vadovaujamos įstaigos personalo tvarkymą

atsakingą asmenį arba kitą savo vadovaujamos įstaigos valstybės tarnautoją pradėti tirti tarnybinį nusižengimą arba sudaro komisiją šiam nusižengimui tirti ir vieną iš komisijos narių skiria komisijos pirmininku. [...].

7. Už įstaigos personalo tvarkymą atsakingas asmuo arba kitas tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotas valstybės tarnautojas (Taisyklių 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais – komisija) per 5 darbo dienas nuo įpareigojimo pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą gavimo (Taisyklių 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais – nuo komisijos tarnybiniam nusižengimui tirti sudarymo) surašo pranešimą apie tarnybinį nusižengimą (toliau – pranešimas) pagal Taisyklių priedą. Šiuo pranešimu jis pasirašytinai informuoja valstybės tarnautoją, įtariamą padariusį tarnybinį nusižengimą, kad pradėtas šio tarnybinio nusižengimo tyrimas, ir kartu pateikia nurodytam valstybės tarnautojui turimą informaciją apie tarnybinį nusižengimą. [...].

8. Valstybės tarnautojas, įtariamą padaręs tarnybinį nusižengimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Taisyklių 7 punkte nurodyto pranešimo gavimo gali pateikti už įstaigos personalo tvarkymą atsakingam asmeniui arba kitam tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotam valstybės tarnautojui (Taisyklių 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais – komisijai) rašytinį paaiškinimą dėl tarnybinio nusižengimo.

[...]

13. Ištyręs tarnybinį nusižengimą, už įstaigos personalo tvarkymą atsakingas asmuo arba kitas tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotas valstybės tarnautojas (Taisyklių 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais – komisija) raštu pateikia valstybės tarnautoją įtariamą padariusį tarnybinį nusižengimą, į pareigas priėmusiam asmeniui motyvuotą išvadą apie tyrimo rezultatus ne vėliau kaip 21 darbo dieną po tarnybinio nusižengimo tyrimo pradžios. [...].

14. Valstybės tarnautoją į pareigas priėmęs asmuo [...] per Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą priima atitinkamu teisės aktu įformintą vieną iš šių sprendimų: [...]; 14.2. pripažinti, kad valstybės tarnautojas tarnybinio nusižengimo nepadarė, jeigu pateiktoje išvadoje nurodyta, kad valstybės tarnautojas nepadarė tarnybinio nusižengimo; [...].

[...]

22. Sprendimai dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padariusį tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, nustatymo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo [...] nustatyta tvarka.“

8. Pagal **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo** nuostatas:

12 straipsnio 1 dalis – „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

17 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...] 3) skunde nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso Seimo kontrolieriaus kompetencijai; [...]. 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...].“

Tyrimo išvados

9. Tarnybinio nusižengimo tyrimo komisija, atlikusi tarnybinį tyrimą, pripažino, kad Savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausioji specialistė Z. Čaplikienė, vykdydama savo funkcijas, nepadarė tarnybinio nusižengimo. Atsižvelgdamas į tarnybinio nusižengimo tyrimo komisijos siūlymus, Savivaldybės administracijos direktorius 2013-05-30 įsakymu P-245 pripažino, kad vyriausioji specialistė Z. Čaplikienė nepadarė tarnybinio nusižengimo.

Pažymėtina, kad Seimo kontrolieriaus kompetencijai nėra priskirta vertinti valstybės tarnautojus į pareigas priėmusių asmenų sprendimus tarnybinių nusižengimų klausimais, todėl

pareiškėjos skundo tyrimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 4 dalimi, nutrauktinas.

10. Tačiau Seimo kontrolierius, atsižvelgdamas į tyrimo metu nustatytas aplinkybes dėl tarnybinio patikrinimo atlikimo, daro išvadą, kad tarnybinis patikrinimas buvo atliktas nesilaikant tarnybinių patikrinimų atlikimo nustatytos tvarkos: tarnybinio nusižengimo tyrimas, gavus oficialią informaciją (Seimo kontrolieriaus 2013-05-03 raštas Nr. 4D-2013/2-584/3D-1246, kuriame buvo prašoma atlikti tarnybinių patikrinimą, Savivaldybės administracijoje buvo gautas 2013-05-08; pažymos 5.1 papunktis), buvo pradėtas ne per 5 darbo dienas, kaip to reikalauja teisės aktų nuostatos, o vėliau – 2013-05-20. Be to, tarnybinio nusižengimo tyrimo komisija Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-05-20 įsakymu buvo sudaryta vadovaujantis Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-25 nutarimu Nr. 977, 6 punktu, nors šiame punkte nustatyta, kaip turi būti pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas įstaigos vadovui, o ne valstybės tarnautojui.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo tyrimą nutraukti.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

12. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui Aloyzui Jočiui rekomenduoja užtikrinti (priimant įsakymą), kad ateityje Savivaldybės administracijoje tarnybinių nusižengimų tyrimai būtų atliekami laikantis teisės aktuose nustatytos tarnybinių patikrinimų atlikimo tvarkos (pažymos 10 punktas).

13. Vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalimi, prašyčiau šias rekomendacijas išnagrinėti ir apie jų nagrinėjimo rezultatus informuoti iki 2013-07-15.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys

Lina Mališauskaitė, 8 706 65123